

LIBERTATEA

ABONAMENTUL: „Libertatea” cu „Foaia Interesantă” și „Plugarul Luminat” — 120 Lei pe an, 60 Lei pe ½ an, 30 Lei pe ¼ de an.
Pentru țărani, preoți, învățători, mici meseriași și mici negușiori: „Libertatea” cu „Foaia Interesantă” și „Plugarul Luminat” 100 Lei pe an, 50 Lei pe jumătate de an 25 Lei pe un pătrar de an. — Deosebite, foile nu se dau.
Pentru străinătate: Iugoslavia, Cehoslovacia 200 Lei. — Pentru America, 200 Lei pe an, trimiși prin cec de bancă folii la Orăștie.

Redacția în Orăștie (Transilvania) | Foaie pentru popor | Director: Pr. IOAN MOȚA | Apare în fiecare Joi | Administrația în Orăștie Transilvania.

Unele — altele.

Partide unite.

„Partidul Naționalist al Poporului” cum se numea partidul dlui N. Iorga, după ce se unise cu frântura din partidul dlui General Averescu care a urmat pe d. Argetoianu, — s'a contopit de tot în Partidul Național condus de d. Dr. Maniu. Dumineca trecută delegații (solii) celor 2 partide s'au întrunit din toată țara la București și s'au învoit ca cele 2 partide să se prefacă într-unul, tot sub numele de Partidul Național. Adecă partidul dlui Iorga și a părăsit vechiul nume, primind pe al Partidului Național. De aci încolo vor lucra mână în mână.

Dar nu toți credincioșii au urmat pe dlui Iorga Argetoianu. Bănăneșii averescui, dlui Imbroane și amicii, cari urmașera pe d. Argetoianu la intrarea în partidul Iorga, nu l'au urmat și la intrarea în partidul Național. Ei urmează să-și cante alt adăpost politic.

Capul noului Partid unit, nu a fost încă ales, căci d. Iorga lipsește din țară. După întoarcerea dsale se va ține un congres anume pentru a alege pe Președintele partidului.

Alegerea dela Reghin

Începe să aibă o însămnațate mai mare decum se părea la început. Față de candidatul Partidului Național, d. Dr. Voicu Nițescu, a pășit și dl Octavian Goga, fost ministru în guvernul Averescu. Și acum lupta va fi mai viuă, mai îndesată.

Noi, credincioșii luptei naționale creștine, stătuim pe alegătorii din cercul Reghinului: să pană celor 2 candidați următoarea întrebare:

— Toate-s frumoase ce le spusesei, domnule candidat, *dar ce părere ai despre primejdia Jidovească? Ce ne facem cu Jidani?*

Din răspunsul ce vor primi, vor înțelege de stau în față cu un adevarat luptător național, sau cu un pretin al Jidanilor, și prin armare cu unul ce vrea mai curând, sau numai mai târziu — la ziua de apoi, — mântuirea noastră de gătuirea ce ne vine dela Jidan.

Întrebarea această e măsurătorul de grade al inimii de Român a fiecăruia.

Alegătorii să-și dea votul pentru cel care arată mai multă dorință a ne scăpa de umilitoarea stare în care ne zbatem față de Jidanii, din care ne poate veni și peirea ca ne-am, și România poate ajunge Palestina Europeii!

Din „Scrisorile Studentești.”

III.

Arcașilor (Din Bucovina).

Văcărești, 18 Februarie 1924.

Frați Români,

O putem spune pe față atunci când stăm de vorbă cu Arcașii din munții Bucovinei: Pe aci prin părțile locului, trebuie să fim cu mare luare aminte când spunem cuvântul de „Român”, căci Honigman pe aci e Figure, Schwartz e Negreanu, Schöfeld e Săteanu, Braunstein e Țăranu, ba pe unii din aceștia îl mai cheamă și Brătlanu, Cogălniceanu, Emineanu. Măne o să răsără vre unul și Ștefan-Cel-Mare.

De altfel să nu vă mire, căci prin aceste părți de țară, este un fel de cumătrie cu Jidanii. Nu s'a împlinit nici un au de când generalul Văitoianu, pe atunci ministru de Interne, și-a măritat fata după un Jidan.

Așa fiind lucrurile, nu trebuie să vă minuneze deloc întâmplarea, că aci la temniță este un Român, pe care-l chemă Ilie Stan Mărneajă, și care stă de doi ani la osândă pentru-că a furat două găini, iar Jidanii cari au făcut marele furt de atâmură, în valoare de 1 miliard Lei, au scăpat numai după o săptămână de închisoare, precum a scăpat cămila prin urechile acului, cum zice Sf. Scriptură.

Saman, țărari, că pe la noi, pe alcea nici de pomeneală. Mă rog, chiar pentru asta ne-a închis și ne ține în temniță de 128 zile. Li-s'au părut cludate hainele albe româneșii, mai cludat sufletul românesc de sub ele!.. Așa pășești când umbii prin țări străine; dar cine să bănulescă, că aci nu l'are românească! Au pus mâna pe noi și sub cuvânt că am făcut un „complot”, ne au închis. „Complot” ??! Doamne ferește, de unde s'o mai pomenit una ca asta pe acolo, prin fundul munților Dornei, sau Câmpu Lungului?

Ba mai scosese că avem și „lăzi cu dinamită”. Să nu vă fie cu bănat, domnilor Miniștri, dar, vorba scriitorului care zice undeva: „pe la noi prin creierii munților n'au ajuns nici măcar chibriturile, că oamenii aprind focul cu cremenea”. De unde să avem noi lăzi cu dinamită?!

Am râcnit cât am râcnit pe acolo pe la noi, după cum bine știți cu toții, pentru dreptatea noastră, și când am văzut că nu ne-o mai da nimeni, atunci — ce dinămită?! Ne-am luat topearele, căci așa am apucat dela strămoși, ni-am pus sumanul pe umeri, ni-am îndesat căciula pe urechi, și-am venit să ni-o luăm noi singuri. Dumnealor ni-au spus că asta însemnează

„Complot”. Dumnezeu să-l mai înțeleasă, că pe la noi nu s'a mai auzit de o asemenea parascovenie. Și de atunci ne ține închis aici! Și ne-or mai ține încă, hăt și bine, până când or fumuguri copacii și o înverzii frunzulița, când tot Româmul o cam apucă pe calea codrului. Atunci om veni și noi să ne mai vedem codrii noștri și munții cu mușchiul verde...

„De-ar veni luna lui Mai
Să mi aud cerul tunând,
Căi 'n câmpuri ne h-zăad
Și voinici pe pini suind
Către codru tot mergând!..

Primăvară, mama noastră,
Suffă brumă din fereastă
Și zăpada de pe ceaștă..
Să vad înverzind în cale,
Să mă las iar în cea vale
Cu vre-o șapte-opt piștoale..

Afaiți că aci între strălă și între ziduri înalte și negre, dorul de locurile noastre frumoase, ne omoară mai mult ca orice. Pe aci nu ne bate vântul printre plețe și pe frunte, cântec dulce de izvor nu mai auzim și nici soare mândru, răsărind de după munte, nu mai vedem. Aci nu-i chip să te suli pe vărfuri și să privești de acolo, departe, departe, pe deasupra codrilor, și să te minunezi de frumusețea pământului pe care Dumnezeu l'a dat Românilor. Ochii noștri înzadar încearcă să se îndrepte într'acolo, căci privirea se oprește pe gratii de fier și pe ziduri de piatră.

Ori-cât am vrea să alungăm gândurile cele negre, iacă așa ne apucă câte-odată jalea și se usucă sufletul din noi de dorul platurilor noastre. Atunci tânjim întocmai ca și vulturul băgat în colivie, care mereu privește în sus, cu ochii printre zăbrelețe, până când moare de dorul albastrei libertății, patria lui, fără de care nu-și mai are nici un rost pe lume.

Tot așa, mi-aduc aminte că se spune, ce niște Olandezi, umblând prin părțile pline de gheață dinspre miază noapte, au prins doi Eschimoși, dintre locuitorii ținutului, i-au dus în Olanda și li-au dat tot ce le-a trebuit: masă regească și palate de locuit. Cu toate acestea ei s'au uscat, încet-încet, și au murit, nu de foame, ci de dorul țării lor. Noi credem că n'o să murim aci, dar dorul de munți și dorul de codri ne răpește sănătatea și ne scurtează viața. Munții și codrii poate că-l vom găsi cândva la fel, dar noi cum am fost — n'o să mai fim niciodată..

Când vom eși de-acea, plepturile noastre vor fi uscate, frunțile noastre încrețite de durere, și fața noastră îmbătrânită.

Și vor mai veni după noi mulți la suferință, atâta vreme cât stăpânii în această țară vor fi Jidanii, iar nu noi. Căci:

Din Boian la Vatra-Dornii
A umplut omida cornii

Dela Turnu 'n Dorohoi
Curg dușmanii în puhoi
Și s'așează pe la noi,
Și cum vin cu drum de fier
Toate cântecele pier...

Își dezbracă țara sânuil...
Codrul frate cu Românul,
De secure se tot pleacă
Și izvoarele îi seacă...
Sărac, în țară săracă..

Arcașii, cari timp de 400 de ani străjuesc mormântul sfânt al Voievodului dela Putna, vor trebui să hotărăscă mâini și pentru totdeauna:
Cine răman stăpâni în țara noastră? Românii sau Jidanii?

Se stinge vechea boerime...

— Ce ne așteaptă? —

Scriind unei Doamne din casă boerescă, care le-a trimis daruri și vorbe bune la Văcărești, — Cornel Codreanu îi vorbește de ce era boerime bună de pe vremuri, care făcea bine țării, poporului, bisericii, — și privind la zilele de azi întrebă:

„Dar oare pentrucă la sate și la orașe biserică nu se mai fac, iar cele care sunt se dărăpănează?”

Pentru ce în satele noastre cumății ca pe vremuri nu se mai fac, la care boerii botezau celui mai vrednic gospodar, și nici nunți cu alaturi la cari boerii cununau pe fata și feciorul cel mai mândru?

O Doamne! E dureros răspunsul. Priviți numai puțin în jur și întrebați-vă cine vă înlocuiește?... și recunoașteți-ți-vă păcatele!..

Boerii cel noi nu se cheamă nici Ghica, nici Cogălniceanu, nici Negri, nici Greceanu, nici Câmpăneanu. Numele lor sună Bercovici, Blank, Filderman, Rosenthal, Schuller, Stern, Calmanovici, Fischer.. și așa mai departe.

Când la Paris, Berlin și în alte părți din străinătate, pe la 1840, erau plecați la învățătură feciorii boerilor români, știam că ne așteaptă desrobirea dela 48, unirea principatelor dela 59, știam că ne așteaptă secularizarea averilor mănăstirești și împroprietărirea țăranilor dela 64.

Dar, astăzi oare ce ne așteaptă, când străinătatea este plină de feciorii Jidanilor, în timp ce aici, în țară la noi, studentul român își caută loc de chelner, ca să nu moară de foame?

Am spus-o și o mai spunem:
Ne așteaptă bical Jidanului, ne așteaptă jugul!

Și oare mai avem ceva de făcut? Ni-a mai rămas ceva?..

Dati! Lupta pe viață și pe moarte!

Fără prea multă filozofie, fără rezerve și fără mânuși în mână!..

Corneliu Z. Codreanu.

In ajunul Procesului celui mare

— Alui Corneliu Zelea-Codreanu, la Focșani. —
— Al 3-lea proces studentesc. — Pentru însănătoșirea moravurilor în țara noastră. —

Săptămâna viitoare ochii lumii românești vor fi toți îndreptați spre orașul Moldovei Focșani, unde se va judeca un proces mare, în jurul căruia figura tinerului Corneliu Zelea-Codreanu și fapta lui, că a împușcat pe un tip al volniciei celei mai sălbatice, de care suferim din greu scumpa noastră țară, rămâne pe planul al doilea. El e numai prilejul, semnul, trimis de mâna cea nevăzută a lui Dumnezeu, care lubeste acest neam și această țară, ca să ne deschidă odată desbaterea asupra boalei de care suferim atât de mult: boala neșterii legii și a dreptului, și omenesc și dumnezeesc, de către înșiși cei puși în scaunele de domnie spre a le păzi pe ele!

Fapta lui Codreanu, care a împușcat pe Manciu, va prileji o lungă și temeinică desbatere, o deschidere largă a ranel și o cercetare a ei, o tăiere cu cuțitul doctoresc al advocaților cumoscători le legi, — și țara numai folosi va putea pe urma acestei învățate cercetări.

Cele ce acolo se vor arăta de apărătorii luptătorilor pentru vremuri mai curate în țara asta, Corneliu Codreanu și soții, vor deschide mulți ochii și multe inimi, ca să vadă și să simță, că așa cum e, nu e bine și nu mai merge!

Multe capete se vor schimba, multe judecăți se vor îndrepta, și urmarea, ca să vie stări mai bune, — nu va întârzia!

Corneliu Codreanu va fi deplin răsplătit pentru suferințele lui morale și materiale, prin desbaterea marelui proces legat de numele său și de fapta sa, — chiar întâmplându-se dureroasa încheiere, ca el să fie osândit. Osândă ce i s'ar aduce, ar fi o lovitură crâncenă dată inimilor românești celor mai bune și drepte, — achitarea lui, pe care o nădăjdum cu tărie!, va fi o sărbătoare a tuturor sufletelor românești, cari au început a lega cele mai frumoase nădejdi de luptă pornită de tinerimea universitară de azi!

Că pe cine vor osândi jurații dela Focșani, de vor osândi pe Codreanu, se vede din minunatele lui „Scrisori Studentești”, din cari mai arătăm azi două cetitorilor nostri.

Că ce așteaptă țara dela jurații din Focșani, se vede din aproape nenumăratele înștiințări de apărători ce se trimit din toate părțile țării, — Președintelui Curții dela Focșani, înștiințări cari sunt un fel de „plebiscit”, ascultarea glasului poporului. Ce o fi sosit până azi la Focșani, nu știm încă, dar vedem ce a sosit la redacția noastră pentru a se înalta la Focșani. Și asta ne spune foarte mult!

Apărători.

— Vox populi, vox dei? —

— Sau în zilele lui Mărzescu nu? —

În chip într'adevăr mareș își arată poporul judecata sa asupra tinerului Codreanu, chemat în fața juraților dela Focșani!

Afară de cei peste 2000 ce erau înștiințați ca apărători, de prin Moldova acum vre-o 2 săptămâni,

număr care până azi va fi crescut la îndoit numai din acele părți, — dintre cetitorii „Libertății” s'au ridicat aproape 1000 de înși, cari cer în scris Președintelui Curții cu jurați din Focșani, să-i înscrie printre apărătorii lui Codreanu, — pe care îl doresc liber și nici decât aruncat în ocean la tăiat de sare, pe care apoi s'o vândă Jidani (că ministerele noastre mai ales lor le-au dat vânzarea tutunului și a sării, cari sunt ale statului!).

Din 14 județe ale Ardealului, Bănatului și Crișanei, din 2 ale Bucovinei și unul al Basarabiei, apoi de prin Muntenia și Oltenia, au venit cereri la „Libertatea” pentru a fi înscriși ca apărători în procesul Codreanu, — afară de celelalte de 2-3 ori pe-atâtea cereri ce se vor fi dus de-adreptul la Iași și Focșani. Într'adevăr lată de unde și câte cereri mi-au sosit numai dela numărul nostru din urmă până azi:

Din județul Hunedoarei:

Din comuna Beriu (lângă Orăștie:) 55 de cereri, dela cârturari și țărani, cari se înștiințează apărători al lui Codreanu; — din Brad, 5 cereri; — din Ribița 2 cereri; din Bălța 1, din Lupeni 2, — din Rapolțu mare 1; — din Pricaz (l. Orăștie) 68 de înși; — din Criștior 1; — Din Certejul de sus 1; — din Binjiți 34; — din Valdei 3; — din Folt 20; — din Căstău 30; — din Herțegani 1; — din Tebea 17; — din Godinești 10. — din Geoagiu-de-jos 2; — din Geoagiu-băi 1; — din Săcă-râmbu 52, printre cari și Nemți și Unguri.

Jud. Sibiu:

Din Planul de Jos s'au înalțat prin noi 8 cereri pentru înscrierea între apărători, — din Mercurea 18 cereri; — din Sibiel 4; — din Apoldul de Jos 4; — din Polana Sibiiului 36 cereri. — din Sîlnic, 1; — din Poarta Turnului 1. — din Avrig 2, din Agnita 1.

Jud. Arad:

Din com. Sinitea au venit și s'au înalțat 5 cereri de apărători, — din Șimand 4; — din Șiria 5; — din Măderat 2; — din Bătuța 2; — din Zeldiș 1; — din Arad Gal 20 de apărători; — din Săvărsin 20; — din Cherechiu 85; — din Șoimuș 1; — din Arad 2, — din Agriș 29.

Jud. Turda-Arieș:

Din Luna de Arieș s'au cerut 5 apărători; — din Veres-mort 3 apărători; din Ponorel 2; — din Câmpia Turzii 40 de apărători; din Bala-de-Arieș, 1.

Jud. Cojocna:

Din Cluj 10 advocați tineri stagiați; — din Năoia 4, — din Ocnița-de-Câmpie 1.

Jud. Caras-Severin:

Din Răchitova s'au ridicat 4 înși și au cerut loc între apărători; — din Lugoj 1 Macedonean; din Lunca 7 înși; — din Cladova 2; — din Bocșa Română și Motană 26; — din Sintești 8; — din Bălinți 12 meserieși, cari știu că această luptă națională e în folosul lor.

Jud. Târnava mică:

Din Micăsasa 2.

Jud. Timiș:

Din Ohaba-Tim. 1; — din Șag 1; — din Buzad 2; — din Obad, 1.

Județul Alba inferioră:

Din Abrud 3; — din Ighiu 1; — din Benic 1; — din Alud 2; — din Bărăbanț 5;

Jud. Târnava Mare:

Din Saleș 24 înși; din Daneș 3.

Jud. Sol. oc Dobâca:

Din Letca: 1; — din Polana Blenchi 2.

Jud. Torontal:

Din Sămnicolaul mare 87 înși.

Jud. Bihor:

Din Valea-Negră 6 înși; — din Uilac (l. Beiuș) 9 înși; — din Groșu 1, — din Vășcău 1.

Jud. Bistrița-Năsăud:

Din Bichig: 44 de înși.

Jud. Rodnați (Bucovina):

Din Burla 2 înși.

Jud. Storojineț (Bucovina):

Din or. Storojineț, 1.

Jud. Tighina (Basarabia):

Din Chițcani 1.

Iar din vechiul Regat, trimise prin noi: din Râmnice Sărat 1, din Roman 1, din București 2, din T. Severin 1, din Bachna (l. Roman) 1, din Militari (l. Ilfov) 1.

Din Văslui 10.

Și înștiințările tot vin.

Precum vedem, din aproape toate județele Ardealului, Bănatului și Crișanei, precum și din Bucovina și Basarabia, poporul dă glas înștiințându-se ca apărător al studentului luptător Codreanu, arătând celor chemați, că lup'a în care acest tiner și colegii săi s'au înșiruit, nu e lupta lor numai, ci a neamului întreg! Și cei ce în această luptă se dau pe partea dușmanului, așa cum Manciu și ocrotitorii săi se dau, nu au pe partea lor poporul românesc și când e vorba ca acești vânzători ai luptei naționale, să fie pedepsiți pentru dezertarea lor în tabăra inamicului, poporul e de o părere cu Codreanu, că trebuie să li-se dee pedepse strașnice, ca în ori-că războiu dezertorilor. Iar cei ce li pedepsesc pe acela, nu sunt priviți de popor ca „criminali”, ci ca soldați buni ai luptei neamului.

Că între părerea domnilor judecători, cari privesc lucrurile numai prin paragraful legii, numai prin ochișurile din litera legii, și între părerea poporului, care privește prin ochiul inimii sale iubitoare de neam, care are vederea mai presus ca ori ce paragraf și are dreptatea aproape fără greș pe partea sa, — asta e altă vorbă. Cea vede prin paragraf, cea prin inimă. Iar ascultându-și inima, iaca, poporul cere achitarea lui Codreanu, scutirea lui de ori ce pedepsă, pentru fapta sa de-a fi tras asupra lui Manciu, cel ocrotitor al

potrivalcilor studenției naționale și prin asta potrivit însuși neamului său românesc!

— Câțiva dintre ei înștiințați ca apărători, bănuind că nu vor încăpea în sala de desbatere a procesului, sau chiar străbatând cumva acolo, nu vor ajunge la cuvânt, n'au ascultat de îndrumarea noastră de-a adresa Președintelui numai înștiințarea scurtă că vor să fie luați între apărători, ci de odată ea, au scris pe înștiințare și o mică apărare a celui dorit să fie apărât de ei, și cer în cuvinte foarte luminate și hotărâte, ca studentul Codreanu să fie declarat nevinovat și dat libertății, dat luptei naționale mai departe!

Glasuri din popor.

— Judecătorii din Focșani. —

Judecători din Focșani,
Să trăiți! zicem, mulți ani,
Noi Românii din Ardeal
De pe-al Morășului mal,
Moți din munții-Abrudului,
De pe malul Crișului,
Din Crișana și Bănat,
Din Bihoru 'ndepărtat.
Cu toții 'ntr'un glas strigăm:
Pe Codreanu vi-l cerem,
Nu cumva să-l judecați,
Nouă liber să ni l dați!
Căci el e nevinovat
Că pentru neam s'a luptat!
Vinovați sunt vânzătorii
Și de Jidani iubitorii,
Cei-ce lăcomind la bani
Dau mari drepturi la Jidani.
Căci voi de-l veți osândi
Pe noi toți ne veți lovi,
Și 'ntâmplându-se așa
Cu noi toți alătura
Ar plânge și ar blăstăma
Munții și pădurile
Cepii și mamele
Nedreptatea cea amară
Din cea românească țară —
Iară de l veți libera
Vă faceți datoria
Cătra țară, către neam,
C'ați liberat pe Codreanu.
Doamne, Ție ne p'ecăm
Și să ne-ascuți te rugăm:
Să răsară 'n toată țara,
Ca și iarba primăvara,
Soarele calui Codreanu
Să ne mântuiască Neamul
Țebea, la 8 Martie 1925.

Z. Marie Florescu.

ALTA

Măi Codrene, fiu al țării,
Vine ziua înălțării,
Măi Codrene, fiu al țării,
Vine ziua răzbunării!
La proces când vei intra
Capun 'n sus vei ridica,
Ține-ți numai fruntea sus,
Când pe dușman ai răpus,
Măi Codrene n'avea teamă,
Spune la toți cum te chiamă
Și le spune pe cuvânt,
Ești oștean dela pământ
Că ești pui de Moldovean
Ce n'ai teamă de dușman!
De dușmanii jidoviți
Țara să ni-o curățim!
Luptați voi, tineri eroi,
C'ajutor vi-om da și noi!

**Eu s'arancă de departe
Dornică de libertate,
Și n'avem multă avere,
Drumu' iscump, nu putem mere
Dar așa din partea mea
Iacă trimet scrisoarea
Prin foaia „Libertatea”,
Cei ce-acolo s'or s'fiă
Scrisoarea să mi-o cetească
Voia noastră, s'o vestească:
Hai cu toți mâna s'o dăm
Fiul țării să l scăpăm!
Cornel Codreanu să trăiască,
Și în Țara Românească
Mulți voinici ca el să crească!**

*Marta Iovanescu n. Pescan,
din Săniculaul mare (Bănat).*

ALTA

Auzită prin Măștil Bucovinei, cântată de flăcăi țărani.

Mugur, mugur, mugurel
Ia-n fă te mai măricel...
Mugur mugurel.

Codrii noștri inverzească,
Jidanii ne cotropesc,

Fiii noștri de țărani
Se adună la Focșani!

Unde va fi judecat
La șeptesprezece Mart

Corneliu Zelea Codreanu
Care și-a apărât neamu.

Țara 'ntreagă într'un glas
Cere pe acest viteaz

Că de-o fi să-l osândescă
Rău o să se izbândească!

Dorim moarte vitejească
Nu robie jidovească

O să măturăm neghina
Și-om trimite o 'n Palestina

Cei ca Codreanu să trăiască
Țara să ne-o mântulască!

Al. Butnariu.

Gîns de Român Macedonian.

Foarte interesantă, chiar mișcătoare, prin simplitatea ei, e scrisoarea prin care un Român din Macedonia, aflat printre noi, la Lugoj, cere și el să fie luat apărător al lui Codreanu. Cum frații noștri macedoneni au graiu deosebit mult de al nostru, așa și acesta din Lugoj, nedepinzând încă bine limba noastră, scrie, precum vorbește, cu scădere de limbă, dar fără scădere de inimă. Iacă scrisoarea lui, una către Redacția noastră, alte către Președintele Curții cu Jurași din Focșani:

Cătră

Din Director al Libertatei Orăștie.

Domnulei Director, devin cu scrisoarea mea amî cîer scuzațiune din partea domovozatei că l-tic (intâi) mă prezent că sînt Tînar Român Macedonian din orașul Ohrida. Il-lea citîndu-i Libertatea a Plăcută din seputul pînă la isvârșit ei, răghică-mi-se și Pîrul și câteva stropuri de lacrimă, și mă o venit la gînd că sa scriu câteva cuvante pentru spărserea Studentului Lui Corneliu Zelea Codreanu.

Totodată devin a vă ruga a-mi răspundeți la cuvantele spărării studentului Codreanu l bine sau nu.

Cu stimă Nastevici Golub.

Cătră
Domnului Președinte al Curții cu Jurași
Focșani

Subsemnatul Nastevici Golub din orașul Lugoj, de profesie comerciant ambulat, cu dureroașă stimă devin a vă ruga să binevoiti a eibera pe studentul nevinovat Corneliu Zelea Codreanu. De oareca numitul și a sa-cif cat viitoru, sîu pentru Apărarea Națională Română.

Cu profundă stimă
Nastevici Golub.

A nu ținea samă de aceste glasu-ri din popor, la judecarea unui cap al tinerimei unversitare de azi pentru o faptă sângeroasă a lui, să-vârșită netăgăduit în firul luptei naționale pe care o slujește, — ar fi o mare greșală!

Și ar fi și mai mare greșală a socoti pe apărătorii lui, sau pe noi cari scriem în partea lui, că noi dorim sau ne bucurăm de astfel de fapte sângeroase, sau le propovedim și îndemnăm lumea spre ele. Nu. Ele ne înfioară și pe noi, cum au înfiorat, negreșit, și pe toți câți s'au înscris acum ca apărători ai făptașului, — dar noi nu putem deosebi fapta, de lupta în firul căreia s'a săvârșit, — n'o putem desface din aceea, n'o putem socoti ca o „întâmplare”, care se judecă altfel. Ea e carne și sânge din trupul luptei naționale de apărare a neamului nostru împotriva primejdiosului dușman care ne sunt Evreii, și a nenorociților Români uitași de sine, cari slujesc pe acel dușman.

Iar așa privită fapta lui Corneliu Codreanu, — și ea nu poate fi privită altfel, — o vedem în altă lumină, în lumina în care vezi pe ofiterul din războiu, care pedepsește cu glonț pe soldatul dezertat la dușman.

Glasul mililor de Români, mare parte țărani, cari prin înscrierea între apărătorii lui Codreanu, cer achitarea lui, — e, fără îndoială aceea ce strămoșii noștri Români spuseau prin vorbele:

„Vox populi, vox dei”
adeică: „Vocea (glasul) poporului, e vocea lui Dumnezeu”. Sau la noi în România, în zilele dlui Mărzescu, ministru al „dreptății”, această înțelepciune străbună, nu mai e adevărată?

Aud?

Indemn

În ziua de 17 sau 18 Martie, dați din sate câte-o telegramă la Președintele Curții cu Jurași, Focșani, așa: „Ierem în numele țărânilor de aici, achitarea lui Codreanu! Ca să vadă Președintele și judecătorii de lângă el și jurași, voința poporului în chiar zilele procesului.”

Pentru Studenți.

Am mai primit sumele de mai jos ca ajutor la îndemna Comitetului Studenților creștini dela Iași, rămânând să l folosească pentru Casa ce vor să-și zidească, sau — întrucât alte trebuințe le sunt mai arzătoare, ca ajutorarea colegilor arestați sau lupta pentru apărarea lor, îl vor folosi pentru aceste trebuințe. Ne-au trimis mai nou:

Societatea „Izvorul Rece” din Cavaser (jud. Sibiu) care în adunarea sa generală a hotărât a da 500 Lei pentru Studentii dela Iași. Trăiască!

Di V. I. Farca, Percéptor în Săniculaul mare, după întoarcerea sa din America, a scris o carte: „În drum spre casă”, cu felurite cișee (vederi, chipuri) despre ce a văzut în drumul spre casă, pe pământ și pe apă. O vinde cu 50 Lei, având a-și scoate întâi cheltuețile de tipar, iar câștigul îl dă pentru scopuri de bine. Pîn'acuma i-a rămas dela vânzarea cărții 400 Lei pe cari ni l a trimis nouă să l alăturăm la Fondul studenților național-creștini dela Iași. Fie laudat gândul dlui Farca.

George și Regina Gorun din Sebring Ohio (America) 100 Lei, — trimiși de odată cu abonamentul la foile noastre.

Traian Radu din Detroit, Michigan (America) 100 Lei.

Filimon Todor din Polana (j. Sibiu) 175 Lei.

Ioanichie Neagoe, Timișoara, 75 Lei.

Pompliu Todor, Student, în Copalnic Mănăstur, 50 Lei.

Ioan Răduț, com. Vulcan, 30 L.

Câte 25 Lei: Dimitrie Vălean, Păncota, Bartolomeu Panciov, Timișoara și George Contrea din Timișoara.

Iosif Bela, Blaj 20 Lei.

Lida Vălean, Păncota, 20 Lei.

Din Vasiova (p. Bocșa Montană Băna) ne trimite d. Petru Andrei 955 Lei pe cari l-a adunat în Vasiova, Bocșa Română și Montană. Au dăruit:

P. Epure, Bocșa-Română, 100 l., Petru Andrei, Vasiova, 100 l., Iova Nicolae, Vasiova, 50 lei. — Câte 40 lei: Constantin Tina, Petru Popovici, Alexandru Muntean; Drăgan Gheorghe 30 lei; Nicolae Blaju, 25 lei. — Câte 20 lei: Stan Ioan, Constantin Jucu, Sasu Gheorghe, Magulescu Dumitru, Petru Ciuta, Părvu D. trie, Petru Burulean, Bocșa-Montană, Novac Nicolae, Nicolae Marian, Vasiova, Avram Dumitru, Vasile Lepa, Danil Stancovits, Mitru Florei Bomba, E. Ghitera, Popa Nicolae, Vasiova, Căzan Nicolae, Bocșamontană, Vlorios Giigore, Lighed, Volovat, Bocșa-română, Isaia Tina; — Câte 10 lei: Gath Robert Vasiova, Ciuta Ioan, Bocșa-Rom. Novac Petru, Carol Feigl, Nicolae Blaju, Miclea Vasile, Petru Barbu, Ioan Vasile, Florei Vasile, Maria Bacuca, Nicolae Blaju Grecu, Iosif Florei, Lisug, Ioan Petrovici, Danil Auțilă.

De tot azi Lei 2500.—

NOUȚĂȚI

Lup turbat a mușcat pe 5 țărani din Făget. Duși prea târziu la spital în Cluj, unul din ei, Ratiș Ioan, a turbat și a murit în chinuri cumplite.

Corporațiunea Industrială din Orăștie va ținea adunarea generală ordinară în 22 Martie 1925, ora 3 p. m., în sala pe ședințe a Consiliului orășenesc, — în caz de neparticipare în număr suficient al membrilor, adunarea s'e va ținea în 29 Martie tot la ora indicată mai sus și în același loc.

PASTA SAU PRAF DE DINȚI CHLORODONT, EXTRACT DE APA DE GURĂ CHLORODONT.

(242) 9-30

Pentru abonații noștri.

Fîindcă între cele ce se întîmplă în țara noastră azi, ni se pare că Procesul dela Focșani, e cea mai însemnată întîmplare, de care atîrnă chiar o întoarcere spre bine a viitorului nostru sau o oprire iară pe loc a apropierei celui viitor, — am dat loc mai mult știrilor în legătură cu acest Proces rar. (Alte fol vedem, cu durere, că, nu știu de ce, îl țin sub

obroc, îl omoară cu tăcerea... Și totuși lumea știe așa de bine ce e cu el!)

Dănd noi, dela „Libertatea”, ca și cetitorii noștri, toată luarea a minie acestui proces, — directorul acestei foi, părintele Moța, pleacă Duminică în 15 Martie la Focșani, și fîindcă procesul durează de Marți (17 Martie) pînă Sămbătă, d-sa va fi în tot acest timp acolo, însemnând tot ce se petrece, ce se vorbește, de apărare și de acuzare.

Așa numărul din săptămîna viitoare n'are cine-l scoate aci la Orăștie — și de aceea în săptămîna viitoare „Libertatea” nu va apare, — ci va apare după proces în mărime îndoită, spre a putea aduce amănunte depline despre proces.

Rugăm pe cetitori să ne lerte aceea săptămîna fără foale, — pentru care vor fi răsplătiți prin numărul viitor duplu de mare.

— Durerile reumatice podagra (durere de încheeturi) și tot felul de dureri ce vin din răceală, — înceată îndată după o frecare cu „Spirtul-Diana” cel adevărat.

(978 1.) I.—

— Atragem luarea a minie a cetitorilor noștri asupra Anunțului ce alăturăm la acest număr, dela „Fabrica Schuleri” din Orăștie. El privește pe toți cetitorii, de aproape ca și de departe, și mulți pot avea folos luând cunoștință de cele publicate în acest aviz-suplement

Intreprinderile Forestiere Române s. a. Cluj.

AVIZ

Adunarea generală ținută la 9 Maiu 1924, hotărînd schimbarea acțiilor, dela purtător în nominativ — prin stampilare — se invită toți proprietarii acțiilor, ca pînă la 30 Noembrie 1925 să prezinte acțiile împreună cu coala de cuponi, la sediul societății în Cluj (Calea Regele Ferdinand Nr. 38).

Se atrage atențiunea proprietarilor, asupra dispozițiilor legii, că prezentatorul va fi considerat proprietar legal.

Este în interesul celor ce vor prezenta acțiunile prin poștă, ca să indice legibil numele întreg al proprietarului, indicînd: ocupațiunea și domiciliul.

Cuponii anulului 1924 se va plăti numai acelu proprietar, care și-a prezentat acțiile și couponii pentru stampilare.

Cluj, la 1 Martie 1925.

(334) 1—8

Direcțiunea.

Nr. 200/925.

Publicațiune.

Să publică spre cunoștințe generală, că în ziua de 29 Martie 1925, la orele 10 a. m. se va ținea licitație la primăria comunei Balomir prin oferte închise, cari se primesc pînă la aceea oră pentru darea în întrepriză a lucrărilor de edificare a zidurilor dela moara comunală numită din Jos.

Condițiunile de licitație să pot vedea în orele oficioase la notariat.

Balomir la 27 Februarie 1925.

Primăria comunală

Târgul de primăvară din Balșa

comună fruntașă, centrală, pe Valea Geogiului, se ține în ziua de Banăvestire, 25 Martie.
Se atrage luarea aminte a economilor și negustorilor, că e țirg foarte căutat, de vite și de mărfuri!
(326) 1-1 Primăria comunală.

Caută Vanzător.

Se caută la Cooperativa „Plugarul” din Balomir, un vânzător care să fie exort în procurarea și vânzarea mărfurilor și a beaurilor. Condițiile se pot vedea în Cancelaria notarială din Balomir, leafă după înveșală, poate și căsătorit ori necăsătorit. În 1 April să poate prelua susamintita Cooperativă.
Balomir, la 10 Martie 1925.
(333) 1-2 Cooperativa „Plugarul”.

Casă de vânzare.

Casa din Orăștie, str. Ferarilor, Nr. 3, din cauză de matare în alt oraș, e de vânzare.
Informații la casă. (332) 1-2

De vânzare:

Casa Nr. 2-4 din strada A. Vlad (a Apei) din Orăștie, stând din 2 locuințe la stradă, una în curte, și un subsol, pivniță, casă nou zidită, — e de vânzare:
5 jugăre de arător în hotarul Orăștiei, în „Luncă”, loc prima;
0 grădină în Dealul-mic, 3 jug., pomi roditori și fineți. Se vind de:
Simion Corvin Iun.
(325) 2-3 Orăștie.

Un gramafon, American, în stare bună, cu 24 plăci, — și

1 Garnitură de treerat,

compactă, motorul de benzină de 6-8 HP., batoza 720 mm. cu tot ce se ține de ea. — sunt de vânzare la subscrisul:
Petru Nistor, comerciant
(314) 2-2 Vaidi (o Orăștie).

Casă de vânzare.

În Deva strada Cuza Vodă Nr. 16 este de vânzare din mâna liberă o casă cu 4 odăi, bucătărie, cămară, o pivniță foarte mare și una mică, tot în curte o casă cu 2 odăi și bucătărie, 1 grajd p ntru 12 vite, o șură, fântână în curte, grădină mare cu râu la capet. Informații se pot căpăta la:
Romulus Curiaș
(275) 3-3 Deva str. C. Vodă nr. 16

Primăria orașului Hunedoara.

Nr. 494-925.

CONCURS

Pentru complectarea postului de consilier urban devenit vacant prin demisionare la orașul Hunedoara, publicăm concurs și învățăm doritorii a ocupa acest post, să-și înainteze cererile lor până la 30 Aprilie c. inclusive, Primăriei orașului.

Cererile au a fi instruite în conformitate cu dispozițiile artic. 5-8 din Regl. pentru aplicarea Statutului funcționarilor publici.
Leafa și accesoriile sunt cele corespunzătoare clasei a VIII-a grad. I. de salarizare.

Curentul electric necesar la iluminarea locuinței, se dă de către oraș gratis, având a se solți numai taxa către Stat după curentul electric consumat.

Denunțarea în post se face de către dl Prefect al județului.

Hunedoara, la 4 Martie 1925.

Teofil Tulea,
primar.

(331) 1-2

CONVOACARE

Domnii acționari ai Institutului de credit și economii „Crișana” sunt invitați prin aceasta la a XVII-a adunare generală ordinară

care se va țineea Marți în 7 Aprilie 1925 la orele 3 și jumătate p. m., iar în cazul, că nu se vor prezenta acționari în număr suficient, adunarea generală se va țineea la 21 Aprilie 1925 în localul Institutului din Brad, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Constituirea.
2. Raportul Consiliului de Administrație și al Comitetului de Censuri, Bilanțul anului 1924, distribuirea profitului și darea absolutului.
3. Sporirea capitalului societății.
4. Modificarea §-lor 6 și 59 din statute.
5. Alegerea alor 3 membri în Consiliul de Administrație pe termen de 3 ani.
6. Fixarea marcelor de prezență pentru Consiliul de Administrație și a speșelor de călătorie pentru Comitetul de Censuri.

Se strage atenția domnilor acționari asupra următoarelor dispozițiuni din statute:

§ 21 aliniatul 2 „Femeile se reprezintă prin plenipotență, minorii prin tutori, curazii prin curatorii lor, societățile, corporațiunile și instituțiile prin reprezentanții lor legali, chiar dacă aceștia din urmă nu ar fi acționari”.
§ 22 „Numai acei acționari au drept de vot, cari sunt trecuți ca proprietari de acții în cărțile societății cu cel puțin 6 luni înainte de adunare și cari își depun cu 24 ore înainte de aceasta pe lângă revers acțiile resp. titlurile provizorii și reversele, precum și dovezile de plenipotență, la cassa societății, eventual la locurile destinate de Consiliul de administrație. Avizul despre depunerea acțiilor și resp. a titlurilor provizorii la locurile destinate, are să sosească cu 24 oare înainte de ținerea adunării.”

În legătură cu cele cuprinse în §-ul din urmă notificăm, că pentru depunerea, resp. primirea acțiilor și a titlurilor provizorii și extradarea documentelor despre depuneri s'au designat toate institutiile, cari sunt membre la „Solidaritatea” din Cluj.

Brad, la 27 Februarie 1925.

Consiliul de Administrație.

Activa Contul Bilanț încheiat la 31 Dec. 1924. Pasiva

Casa în număr	584 078 52	Capital societar	1,200,000 -
Disponibil la bănci	1,307,743 43	Fond general de rezervă	933 472 89
Cambii	4,499 382 50	Fond special de rezervă	200 000 -
Cambii cu acop hipot.	1,409,685 -	Fond fil. V. Damian	28 000 -
Obligațiuni hipotecare	45 930 -	Fond de penzie	320 000 -
Credite de Cont-Curent	2,937 318 25	Depuneri spre fructificare	9,796 928 96
Avansuri pe efecte	32 620 -	Diverși creditori	17 169 85
Efecte proprii	244 347 -	Dividende neridicate	2,612 -
Mară (faină, grâu, porumb, etc.)	1,238 924 05	Interese anticipate pe an. 1925	176 426 08
Casele Institutului și alte imobile	375 000 -	Profit curat	351 843 97
Mobiliarul magazinelor	20 000 -		
Acționari (rate scad. în an. 1925)	330,225 -		
	13,061,537 75		13,026 153 75

Debit CONTUL PERDERE-PROFIT Credit

Interese:		Interese:	
pt. depuneri spre fructificare	556,839 27	dela cambii de bancă	440,548 80
pt. fondul de penziuni	22,383 76	cu acop. hipot.	143,841 80
Spese:		obligății hipotecare	9,353 -
salare și adause de scumpete	311,930 -	credit pe cont-curent	405,871 89
bani de cvartir	5,800 -	efecte proprii	22,248 50
imprimare, registre, porto,		Venite dela mărfuri	468,392 30
incălzit iluminat	132,303 47	Chirii	20,652 50
marce de prezență	15,440 -	Proviziuni	153,276 33
știrii	5,050 -		
Impozit:			
altre stat și comună	219,544 04		
după interese de depuneri	43,050 61		
Profit curat	351,843 97		
	1,664,185 12		1,664,185 12

Director executiv:

s. s. Ghișă, expert-contabil.

Brad, la 31 Decembrie 1924

Șefcontabil:

s. s. Țicra Petru-Priveagiu, expert-contabil.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

s. s. Cornel Lazar, președinte, s. s. Aron Roman, vice preș. s. s. Dr. Nerva Oncu, s. s. Dr. Todor Babuția, s. s. Dr. Todor Baniță, s. s. V. Bulz, s. s. Alexandru Draia, s. s. Ioan Cutean, s. s. Porfir Boila, s. s. Ioan Imparat, s. s. Nicolae Pop.

COMITETUL DE CENSURI:

Subsemnatul comitet de supraveghere am examinat contul prezent și l'am aflat exact.

(330) 1-1

Brad, la 27 Februarie 1925.

s. s. Ioan Perian, președinte, s. s. Andron Bogdan, s. s. Ioan Fugăță, s. s. Ioachim Ivan, s. s. Petru Câmpăan, s. s. Iosif Comșa.

Elevator, care ridică pazele

la mașina de imblătit, — e de vânzare la subscrisul. E pus pe roate; potrivit la mașină Nr. 6.

Karol Palzer

(313) 2-2 Blajiniți (o. Orăștie)

Au sosit!

Cele mai nouă

Pălării de dame

pentru primăvară și vară!
În Salonul de pălării a d-nei

Török Bálintné

Orăștie, Calea Mihai-Viteazul
(314) 3-2

O casă, cu prăvălie și

orășmă, edificiu economic, grajd, grădină, — e de vânzare în Orăștie, str. Lungă 17. Informații acolo în casă. (328) 2-3

O mașină de imblătit

portată cu locomobil cu abor de 6 H P., — și un motor de benzină de 12 H P., puțin folosite, în stare foarte bună, — sunt de vânzare la subscrisul. — Se vând și deosebit, ori care.

(298) 3-4 PETRU ADAM
Albaluța, str. Marășești 27.

Casă de vânzare în Ghelari

(Jud. Hunedoara) este de vânzare din mâna liberă o casă cu etaj, având și local de prăvălie și drept de cârciumă, și locuință. Informații la:

Leopold Hersch

(305) 2-3 Hunedoara

Dei învățacei se primesc în prăvălie de tot felul de mărfuri en gros și detal, a subscrisului: (257) 7-8

PETRU BÂRSAN,

comerciant, Bozovici (j. Car.-Sev.)

Pistrui și alunel

se pot îndepărta prin folosința cremel și săpunului „VIOLA”. Se căpăta la Farmacia Weiss Timișoara I. Piața Unirei Nr. 23 (193) 13-25